

Rekenleider: leidinggeven aan ambitieuus rekenbeleid

De rekencoördinator heeft altijd een belangrijke, maar beperkte, ondersteunende rol gehad op Nederlandse basisscholen. Om beter rekenonderwijs te realiseren is een proactieve, leidinggevende en resultaatgerichte rol nodig. De Engelse 'Maths Leader' is hierbij een inspirerend voorbeeld. Het Nederlands Mathematisch Instituut (NMI) heeft daarom het functieprofiel van Rekenleider ontwikkeld.

AUTEURS **PETER LANGERAK EN THIJS VERHEIJEN**

Verbeteren van rekenonderwijs

Ondanks de aanzienlijke inspanningen die in de loop der jaren zijn geleverd om het rekenonderwijs te verbeteren, lijkt het erop dat de huidige benadering niet succesvol is geweest. Te veel leerlingen beheersen de streefvaardigheden niet. De problemen variëren van fundamentele tekortkomingen in getalbegrip tot meer complexe uitdagingen, zoals het toepassen van rekenprocedures in het dagelijks leven. Een herziening van de aanpak is nodig met een nieuwe leiderschapsrol om deze verbetering te realiseren.

Meer nodig dan ondersteunen

De rekencoördinator heeft altijd een ondersteunende rol gespeeld in het Nederlandse onderwijs. Al in de eerste opleiding tot rekencoördinator in de jaren '90 werd benadrukt dat rekencoördinatoren leerkrachten vooral zouden ondersteunen. Deze benadering is nog steeds zichtbaar in de

Resultaatgebieden Rekenleider

Ambitie	1. Analyse rekenresultaten en trends
2. Rekenbeleid en gedeelde doelen
Bekwaam	3. Verbeterprojecten rekenen
4. Teamprofessionalisering rekenen
Concreet	5. Effectieve rekenlessen

huidige post-hbo-opleidingen. De traditionele rekencoördinator richt zich vooral op de eigen professionalisering en daarna op het ondersteunen, stimuleren en informeren van teamleden. Deze ondersteunende rol lijkt echter niet erg effectief te zijn. Een ondersteunende rekencoördinator is niet voldoende om gewenste verbeteringen in het rekenonderwijs te realiseren.

Kansen voor leerkrachten en leerlingen

Rekencoördinatoren hebben de mogelijkheid om zich te

ontwikkelen tot rekenleiders, die een sturende en resultaatgerichte rol in de school hebben. Deze rol is geïnspireerd op de 'Maths Leader' in Engeland, die zich richt op het bereiken van betere leerresultaten bij leerlingen door hun invloed op leerkrachten en positieve bijdrage aan het team. Deze rol gaat verder dan alleen ondersteuning bieden. Het is een proactieve rol, waarbij de rekenleider de verantwoordelijkheid neemt voor het ontwikkelen en invoeren van effectief rekenbeleid met de bedoeling dat er effectieve rekenlessen worden gegeven

Functieprofiel Rekenleider downloaden:
<https://www.mathematischinstituut.nl/methode/foutloos-rekenen/rekenleider/>

en de rekenvaardigheden van de leerlingen daardoor verbeteren. De rekenleider is inhoudelijk verantwoordelijk voor het rekenbeleid en de realisatie daarvan. Dit biedt rekencoördinatoren de mogelijkheid om meer impact te hebben op het rekenonderwijs en de resultaten van de leerlingen.

“Mooi dat de rekenleider een resultaatgerichte en cyclische werkwijze heeft.”

Rekenexpert basisschool

Ambitie, bekwaam, concreet

Een resultaatgericht functieprofiel beschrijft de belangrijkste resultaatgebieden van een functie. Voor de rekenleider zijn dat vijf resultaatgebieden en deze zijn opgebouwd via het ABC: Ambitie, Bekwaam en Concreet. De resultaatgebieden geven aan welke resultaten de school nodig heeft om haar doelstellingen te verwezenlijken. Het functieprofiel rekenleider heeft vijf resultaatgebieden: het analyseren van de rekenresultaten en trends in de school, het stellen van concrete, ambitieuze doelen, het leiden van verbeterprojecten, het bevorderen van de professionalisering van het onderwijsteam,

en het realiseren van effectieve rekenlessen.

Rekenleider is sleutelfiguur

De rekenleider is de sleutelfiguur bij het creëren van een kwaliteitscultuur waarin rekenvaardigheden belangrijk zijn en het rekenonderwijs voortdurend wordt verbeterd. Met de introductie van de rol van de rekenleider zien we een belangrijke verschuiving in onderwijsleiderschap. Traditioneel gezien zijn leiderschapstaken grotendeels gecentraliseerd bij de schoolleider.

“Het doel van de rekenleider is scherper: effectieve rekenlessen voor betere leerresultaten.”

Rekenexpert basisschool

De rol van de rekenleider betekent een verschuiving naar een model waarin leiderschapstaken zijn gedecentraliseerd en verspreid over verschillende rollen binnen de school. Deze verandering stelt scholen in staat om meer specifieke aandacht en expertise te richten op rekenen, wat uiteindelijk leidt tot betere leerresultaten. De invoering van de rekenleider is niet alleen een verandering in structuur, maar ook een verandering in mentaliteit en benadering, die de potentie heeft om het rekenonderwijs op Nederlandse basisscholen aanzienlijk te verbeteren.

“Met de rekenleider wordt duidelijk dat hij leiding neemt, lijnen uitzet en verantwoordelijk is voor goed rekenonderwijs.”

opleider
post-hbo Rekencoördinator

Publicatiegegevens

Langerak, P.L., & Verheijen, T. (2023) Rekenleider: leidinggeven aan ambitieus rekenbeleid. *De Liniaal*, juni 2023. Nederlands Mathematisch Instituut.

Correspondentie

peter@mathematischinstituut.nl